

PATVIRTINTA

Marijampolės sav. Želsvos progimnazijos

Direktorius 2024 m. spalio 23 d.

įsakymu Nr. V- 65

MARIJAMPOLĖS SAV. ŽELSVOS PROGIMNAZIJOS ŠVIETIMO PAGALBOS MOKINIUI TEIKIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Marijampolės sav. Želsvos progimnazijos (toliau – Progimnazijos) švietimo pagalbos mokiniui teikimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymu, patvirtintu 2010 m. gruodžio 14 d. Nr. XI-1232 (Žin., 2010, Nr. 157-7969); Socialinės pedagoginės pagalbos teikimo vaikui ir mokiniui tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. lapkričio 2 d. Nr. V-950 (TAR, 2016-11-03, Nr. 26187); Psichologinės pagalbos švietimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 5 d. įsakymu Nr. V-1215 (Žin., 2011, Nr. 88-4220), Specialiosios pagalbos teikimo progimnazijose tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 08 d. įsakymu Nr. V-1229 (Žin., 2011, Nr. 92-4396); Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, patvirtintu 2011 m. kovo 17 d. Nr. XI-1281 įstatymu (Žin., 2011, Nr. 38-1804) (suvestinė redakcija nuo 2020 m. birželio 1 d. iki 2020 m. rugpjūčio 31 d.); ir nustato pagalbos mokiniams teikimo tikslus, uždavinius, principus, gavėjus, teikėjus, formas, rūšis, struktūrą, konsultacijų organizavimo principus.

2. Šis Aprašas reglamentuoja Progimnazijos darbuotojų – švietimo pagalbos mokiniui specialistų, visuomenės sveikatos priežiūros specialisto, klasės vadovų, mokytojų ir progimnazijos vadovų veiklą, susijusią su mokinių socialinių, pedagoginių, psichologinių poreikių tenkinimu bei lygių galimybių sudarymu, leidžiančiu didinti ugdymo(-si) veiksmingumą.

3. Vadovaujamosi algoritmu: mokinys- jo mokytojas-klasės vadovas-tėvai-pagalbos mokiniui specialistai-VGK-administracija.

II. PAGALBOS TEIKIMO TIKSLAS, UŽDAVINIAI, PRINCIPAI

4. **Švietimo pagalbos tikslas** – įgyvendinti mokinių teisę į mokslą, kuri užtikrintų veiksmingą mokinių ugdymąsi progimnazijoje, padėtų jam įveikti mokymosi sunkumus, užtikrintų veiksmingą specialiųjų ugdymosi poreikių, gebėjimų ir talentingų mokinių ugdymąsi, sudarytų prielaidas pozityviai vaiko socializacijai, asmeninei ir pilietinei brandai.

5. **Švietimo pagalbos uždaviniai:**

5.1. užtikrinti mokinių saugumą Progimnazijoje;

5.2. stebėti, analizuoti ir laiku identifikuoti kylančius mokinių mokymosi sunkumus;

5.3. padėti mokiniams adaptuotis Progimnazijoje ar naujoje ugdymo pakopoje;

5.4. teikti mokiniui reikalingas psichologines, socialines, pedagogines paslaugas, telkiant švietimo pagalbos specialistus, mokytojus ir tėvus (globėjus, rūpintojus);

5.5. sudaryti sąlygas gabių mokinių ir mokinių, turinčių mokymosi sunkumų ugdymui(-si).

6. Švietimo pagalbos teikimo principai:

- 6.1. lygios galimybės – kiekvienam mokiniui užtikrinamas pagalbos prieinamumas;
- 6.2. visuotinumas – pagalba teikiama visiems mokiniams, kuriems jos reikia;
- 6.3. kompleksiskumas – pagalba teikiama pagal poreikį kartu su kitomis švietimo sistemos pagalbos mokiniui teikimo formomis;
- 6.4. individualumas – pagalba teikiama atsižvelgiant į konkretaus mokinio problemas;
- 6.5. veiksmingumas – remiamasi profesionalia vadyba, tinkamais ir laiku priimtais sprendimais
- 6.6. decentralizacija – šeimos, visuomenės bei kitų institucijų dalyvavimas.

III. ŠVIETIMO PAGALBOS GAVĖJAI, TEIKĖJAI, FORMOS IR BŪDAI

7. Švietimo pagalbos gavėjai – Progimnazijos mokiniai, mokytojai, mokinių tėvai.

8. Švietimo pagalbos teikėjai – klasių vadovai, mokytojai, socialinis pedagogas, specialusis pedagogas- logopedas, sveikatos priežiūros specialistas, karjeros specialistas, Progimnazijos vadovai.

9. Švietimo pagalbos formos:

9.1. individualus darbas su mokiniu:

- 9.1.1. turinčiu specialiųjų ugdymosi poreikių;
 - 9.1.2. mokomu namuose;
 - 9.1.3. atvykusiam/grįžusiam mokytis iš užsienio;
- besimokančiu pagal pradinio ir pagrindinio ugdymo programą, iškilus individualioms problemoms;

9.2. darbas su klase ar grupe:

- 9.2.1. ugdymo dalyvių tarpusavio santykių reguliavimas;
- 9.2.2. darbas su specialiųjų gabumų turinčiais mokiniais;
- 9.2.3. karjeros, visuomenės sveikatos specialisto konsultacijos ar veikla;

9.3. darbas su mokinio šeima ar jo atstovais pagal įstatymą:

- 9.3.1. pagalba sprendžiant problemas, trukdančias mokinio ugdymo(-si) procesui;
- 9.3.2. tarpusavio bendradarbiavimo stiprinimas;

9.4. darbas su Progimnazijos bendruomene- saugios aplinkos kūrimas ir palaikymas:

9.5. darbas su socialiniais partneriais (Vaiko teisės, policija, socialinis skyrius ir kt.), siekiant užtikrinti pagalbos veiksmingumą.

10. Švietimo pagalbos teikimo būdai:

10.1. Konsultavimas, siekiant padėti išsiaiškinti ir suprasti tai, kas vyksta, padedant mokytis, geriau pažinti save, tinkamai elgtis;

10.2. ugdymo diferencijavimas mokiniui, siekiant sudaryti palankias sąlygas tiek gabių, tiek mokymosi problemų turinčių mokinių ugdymui(si);

10.3. socialinių ir gyvenimo įgūdžių formavimas – kritinis, kūrybinis mąstymas, sprendimų priėmimo, priimtinių elgesio būdų, emocijų, sveikos gyvensenos valdymo įgūdžiai;

10.4. alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo, smurto ir teisės pažeidimų prevencija;

10.5. pagalbos komandos telkimas, pasitelkiant šeimą bei socialinius partnerius, siekiant sėkmingai spręsti iškilusias problemas.

IV. ŠVIETIMO PAGALBOS TEIKIMO ORGANIZAVIMAS

11. Progimnazija užtikrina sisteminę mokymosi pagalbą, kuri apima žemų pasiekimų prevenciją, iškilusių problemų sprendimą, sudaro sąlygas kiekvienam mokiniui mokytis pagal jo galias, siekti kuo aukštesnių pasiekimų, patirti mokymosi sėkmę. Teikiama optimali ir savalaikė ugdymo(si) / mokymo(si) parama.

12. Mokymosi pagalbos teikimo veiksmingumas progimnazijoje analizuojamas ir vertinamas kompleksiskai pagal individualią mokinių pažangą ir pasiekimų dinamiką.

13. Progimnazijoje už mokymosi pasiekimų stebėsenos koordinavimą ir mokymosi pagalbos teikimo organizavimą atsakinga direktoriaus pavaduotojai ugdymui.

13. Progimnazija, siekdama gerinti mokinių mokymosi pasiekimus:

13.1. nuolat stebi ugdymosi procesą, laiku nustato, kokios reikia pagalbos ir teikia ją mokiniams, ypatingai iš šeimų, kuriose nepalanki socialinė, ekonominė ir kultūrinė aplinka;

13.2. stebi, analizuoja mokinių pažangos dinamiką (pusmečių, metinių, bandomųjų testų, NMPP rezultatus);

13.3. tobulina progimnazijos mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo procesus, itin daug dėmesio skirdama grįžtamajam ryšiui, formuojamajam ir diagnostiniam vertinimui;

13.4. mokinių pasiekimai analizuojami Mokytojų tarybos posėdžiuose, mokiniai savo pažangą analizuoja klasės valandėlių metu, individualių pokalbių metu (klasės auklėtojas, tėvai (globėjai/rūpintojai), dalyko mokytojas);

13.5. reikalui esant, kartu su mokiniu ir jo tėvais (globėjais/rūpintojais) Vaiko gerovės komisija sprendžia iškilusias problemas;

13.6. teikiama pagalba mokiniams ruošiant namų darbus: 1–4 klasių mokiniai, lankantys pailgintos darbo dienos grupę, namų darbų užduotis atlieka prižiūrimi mokytojo; 5–10 klasių mokiniams sudarytos sąlygos namų darbus atlikti bibliotekoje.

14. Mokymosi pagalba ugdymo procese turi būti teikiama kiekvienam mokiniui, kuriam ji reikalinga.

V. MOKYMOSI PAGALBOS PASKIRSTYMAS

15. Pagalbos mokiniui teikėjai:

15.1. dalyko mokytojas:

15.1.1. nustato mokymosi pagalbos poreikį, bendradarbiauja su klasės vadovu, pagalbos mokiniui specialistais;

15.1.2. teikia pagalbą pamokoje (taiko priemones ir metodikas, atsižvelgdamas į mokinio mokymosi stilių, gebėjimus, darbo tempą; derina įvairius pasiekimų ir pažangos (įsi) vertinimo, stebėsenos būdus ir kt.)

15.1.3. organizuoja pagalbą mokymosi sunkumų turintiems mokiniams pasitelkdamas gabiuosius mokinius, organizuoja individualų pokalbį su mokiniu ir kartu su juo priima sprendimą dėl pagalbos teikimo

15.1.4. apie atsiradusius mokymosi sunkumus informuoja klasės vadovą, tėvus (globėjus/rūpintojus), kreipiasi į progimnazijos švietimo pagalbos specialistus, direktoriaus pavaduotoją ugdymui ir kartu priima sprendimus dėl mokymosi pagalbos teikimo.

15.2. klasių vadovai:

15.2.1. stebi ir analizuoja mokiniui kylančias problemas, emocinius sunkumus, aptaria su mokiniu pasiekimų gerinimo galimybes;

15.2.2. siekia pažinti ugdytinių poreikius, polinkius, interesus, gabumus, puoselėja ugdytinių sveiką gyvenseną, vykdo šviečiamąją veiklą prevenciniais klausimais (smurto ir patyčių, žalingų įpročių, socialinių kompetencijų, emocinės sveikatos stiprinimo ir sveikos gyvensenos ugdymo ir kt.);

15.2.3. bendradarbiauja su pagalbos mokiniui, karjeros ugdymo, sveikatos priežiūros specialistais;

15.2.6. inicijuoja problemų sprendimą su klasėje dirbančiais mokytojais, mokinių tėvais (globėjais/rūpintojais), reikalui esant- su vadovais;

15.3. psichologinė pagalba –kai pastebima, jog mokiniui galimai ji reikalinga, informuojami mokinio tėvai/ globėjai, kreipiamasi į Marijampolės visuomenės sveikatos centrą, Marijampolės PPT tarnybą dėl pagalbos;

15.4. socialinė pedagoginė pagalba – teikiama, mokiniui, tėvams ar teisėtiems vaiko atstovams, mokytojams ir kitiems progimnazijoje dirbantiems specialistams:

15.4.1. problemų, susijusių su įvairiais mokiniams kylančiais sunkumais (pagrindinių vaiko reikmių tenkinimo, saugumo užtikrinimo) vertinimas ir sprendimas;

15.4.2. darbas su mokiniiais prevenciniais klausimais;

15.4.3. pagalba tėvams/ globėjams ugdant savo vaiką (suprasti jo socialinius ir psichologinius poreikius, jų tenkinimo svarbą, geriau suprasti tėvų teises ir pareigas);

15.4.4. bendradarbiavimas su klasių vadovais, kitais pedagogais, specialistais, progimnazijos administracija sprendžiant mokinių socialines-pedagogines problemas, ieškant efektyvių pagalbos būdų;

15.5. specialioji pedagoginė ir specialioji pagalba– teikiama, kai ją skiria progimnazijos Vaiko gerovės komisija ir pedagoginė psichologinė tarnyba;

15.6. visuomenės sveikatos priežiūros specialistas – dirba bendradarbiaudamas su Progimnazijos bendruomene, kitais sveikatos priežiūros, psichologinės bei socialinės pedagoginės pagalbos ir kitų suinteresuotų tarnybų specialistais:

15.6.1. teikia sveikatinimo veiklas, bei metodines konsultacijas mokytojams, mokiniams, jų tėvams (globėjams/rūpintojams), rengia metodinę ir informacinę medžiagą mokinių sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo klausimais, rūpinasi jos sklaida (progimnazijos stenduose, renginiuose, viktorinose ir pan.);

15.6.2. teikia pagalbą mokiniams ugdant sveikos gyvensenos ir asmens higienos įgūdžius;

15.6.3. dalyvauja organizuojant mokinių maitinimo priežiūrą, skatinant sveiką mitybą bei sveikos mitybos įgūdžių formavimą.

15.7. Progimnazijos vaiko gerovės komisija:

15.7.1. organizuoja ir koordinuoja prevencinį darbą, švietimo pagalbos teikimą mokiniams, mokytojams, mokinių tėvams (globėjams/rūpintojams), saugios ir palankios vaiko ugdymui aplinkos kūrimą;

15.7.2. organizuoja švietimo programų pritaikymą mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, atlieka mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus poreikius, atsirandančius dėl išskirtinių gabumų) pirminį įvertinimą ir atlieka kitas su vaiko gerove susijusias funkcijas‘

15.8. karjeros specialistas:

15.8.1. teikia sistemingas, kokybiškas ir inovatyvias ugdymo karjerai konsultacijas mokiniams;

15.8.2. organizuoja integruotas dalyko ir ugdymo karjerai pamokas, klasės valandėles, netradicinio ugdymo dienas bei kitus renginius;

15.9. Kitų institucijų pagalba.

15.9.1. Progimnazija bendradarbiauja su Vaiko teisių apsaugos tarnybos skyriumi, sveikatos, policijos, socialinę pagalbą teikiančiomis institucijomis, PPT tarnyba.

VI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

16. Mokinių tėvai (globėjai/rūpintojai) pasiūlymus dėl švietimo pagalbos mokiniui teikimo žodžiu ar raštu gali pareikšti Progimnazijos direktoriui, direktoriaus pavaduotojai ugdymui, klasių vadovams.
